

Cenâb-ı Allah konuşuyor

Mehmet Şenyiğit: “Hadis-i kudsî nedir, niçin vardır? Allah vahyini neden gizlesin ki? Vahiyse bu, Kur’ân olmaz mı? Hadis ise neden kudsî denilip Allah’a dayandırılıyor?”

Cenâb-ı Allah elçisiyle konuşuyor, kullarıyla konuşuyor, melekleriyle konuşuyor, sözünü anlayan herkesle konuşuyor. O bir insanla konuşmak istediği zaman sözlerini ona vahyeder veya ilham eder. Kur’ân bu hususu şöyle bildiriyor:

“Allah bir beşerle ancak ilham etmek veya perde arkasından sesini işittirmek sûretiyle konuşur. Yahut Rabbinin izniyle vahy etmesi için ona bir melek gönderir. Şüphesiz ki O her şeyden yücedir ve O’nun her işi hikmetlidir.”¹

Cenâb-ı Hak, Hazret-i Musa’nın (as) Tur dağında vahye mazhar kılınışını ve Allah’ın kelâmına muhatap oluşunu şöyle bildiriyor: “Musa tayin ettiğimiz vakitte gelince, Rabb’i onunla konuştu.”² Bir sonraki âyet: “Ey Musa! Seni gönderdiklerimle ve konuşmamla insanlar arasından seçtim”³ buyuruyor. Bir başka âyet de Allah’ın konuşmasını şöyle haber veriyor: “Bir kısım peygamberleri sana daha önce anlattık. Bir kısmını ise sana anlatmadık. Allah Musa ile gerçek bir konuşma ile konuştu.”⁴

Cenâb-ı Allah’ın konuşmalarından bir kısmı, metniyle, söz söyleme biçimiyle, ifade şekliyle, belâgatıyla tamamen Cenâb-ı Allah’a ait olup, her okuyanın doğrudan Allah ile muhatap olabileceği ve faydalanabileceği şekilde âyetler biçiminde inmiştir. Bunlar Kur’ân adı altında toplanmıştır. Bunlar bizim ibadet dilimizdir. Çünkü bunların sözü, metni, cümle yapısı, cümle kurgusu, kelimesi, noktası, virgülü, Cenâb-ı Allah’a aittir.

Fakat Cenâb-ı Allah sadece Kur’ân’da inen âyetlerle konuşmuştur, başka konuşmamıştır, demek mümkün değildir. Şu âyete bir bakınız: “De ki: Rabbimin sözlerini yazmak için bütün denizler mürekkep olsa, hatta bir o kadarını daha getirip ilave etsek, Rabbimin sözleri tükenmeden o denizler tükenirdi.”⁵

Cenâb-ı Allah’ın dilediği gibi, dilediği şekilde konuştuğunu ve dilediği vasıtalarla sözlerini bize ilettiğini anladıktan ve kabul ettikten sonra, artık O’nun elçisiyle nasıl

konuştüğünü biz sınırlayabilir miyiz? Dilerse gizli konuşur, dilerse açık konuşur. Dilerse âyet olacak biçimde konuşur; dilerse kalbine ilham eder, O'nun sözlerini elçisi bildirir de adına hadis-i kudsî denilir.

Zaten hadisler de O'nun konuşması değil mi? Evet, hadisler de Allah'ın konuşmasıdır, Allah'ın vahyidir. Peygamber Efendimiz (asm) kendi keyfinden konuşmuyordu. Bunu da şu âyet bildiriyor: “O kendi keyfine göre konuşmaz. O ancak kendisine vahyolunanı söyler.”⁶

Demek hadisler de, kudsî hadisler de, âyetler de vahiyden ibarettir. Bunlar arasındaki fark şudur: Hadislerde mânâ Allah'a, metin ve cümleler, söz ve sözlerin dizilişi, kelime ve cümlelerin yapısı, cümle kurgusu Peygamber Efendimiz'e (asm) aittir. Bu sebeple hadislere beşer sözü denebiliyor. Çünkü söz dizgisi Peygamber Efendimiz'e (asm) aittir. Fakat bu, hadislerin vahiy olmadığı mânâsına gelmez. Çünkü mânâ Allah'a aittir.

Hadisler ile hadis-i kudsîler arasındaki fark ise şudur: Hadislerde Peygamber Efendimiz (asm) Allah'ın emrini veya nehyini kendisi ifade ediyor. Kudsî hadislerde ise, Allah'ın sözünü naklediyor. Kudsî hadislerde “Allah dedi ki” lâfzını çok duyarız. Çünkü kudsî hadislerin mânâsı olduğu gibi nakildir.

Bütün Allah kelâmının bize iniş ve hitap makamı bakımından en üstünü ise hiç şüphesiz Kur'ân'dır. Çünkü Kur'ân sözüyle, özüyle, şekliyle, cümlesiyle, vurgusuyla, noktasıyla, harekesiyle Cenâb-ı Allah'a aittir ve mu'cizedir.

Dipnotlar:

- 1- Necm Sûresi, 53/3-4
- 2- Kehf Suresi, 18/109
- 3- Nisâ Sûresi, 4/164
- 4- A'râf Sûresi, 7/144
- 5- A'râf Sûresi, 7/143
- 6- Şûrâ Sûresi, 42/51